

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра публічного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОРІВНЯЛЬНЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС

для студентів

спеціальності	081 Право
освітнього рівня	другого (магістерського)
освітньої програми	081.00.01 Право

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 0344/23

Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

« » 2023 р.

Київ – 2023

Розробники:

Власова Ганна Петрівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Власова Ганна Петрівна, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин
Протокол від «01» вересня 2023 року № 1.

Завідувач кафедри публічного права (Ганна ВЛАСОВА)

Робочу програму погоджено з керівником проектної групи освітньої програми 081 Право
2023 р.

Гарант освітньої програми (Петро МАТВЕЄВ)

Робочу програму перевірено
2023 р.

Заступник декана (Анфіса НАШИНЕЦЬ-НАУМОВА)

Пролонгвано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	заочна
Порівняльне кримінальне право і процес	
<i>Вид дисципліни</i>	вибіркова
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	4/120
<i>Курс</i>	2
<i>Семестр</i>	3
<i>Кількість змістових модулів з розподілом</i>	1
<i>Обсяг кредитів</i>	4
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	120
<i>Аудиторні</i>	20
<i>Модульний контроль</i>	
<i>Семестровий контроль</i>	
<i>Самотійна робота</i>	100
<i>Форма семестрового контролю</i>	Залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу є отримання студентами системи знань з кримінального права та процесу зарубіжних держав; акцентування уваги на зближенню кримінального законодавства різних держав; на основі матеріалу порівняльного характеру сприяти виробленню навиків аналітичного мислення у студентів; формування практичних умінь і навичок правильного тлумачення та застосування нормативно-правових актів.

Завдання:

глибоке вивчення студентами проблемних питань сучасної інтернаціоналізації кримінального права, порівняльний аналіз кримінального законодавства зарубіжних держав, навчальної та монографічної літератури, розвиток у студентів правової свідомості та формування правової культури.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основні інститути кримінального права зарубіжних держав, їх спільні та відмінні риси порівняно з українським кримінальним правом та між собою;
- ключові відмінності між основними інститутами кримінального права залежно від правових систем сучасності;
- значення порівняльно-правових досліджень для вдосконалення національного кримінального законодавства;
- сучасні тенденції розвитку кримінально-правових систем та причини їх зближення;
- теорію порівняльного кримінального процесу;
- кримінальне процесуальне законодавство України, ФРН, Франції, Великої Британії та США;
- практику його застосування суб'єктами кримінального провадження в Україні, ФРН, Франції, Великій Британії та США.

вміти:

- правильно тлумачити та застосовувати нормативно-правові акти;
- швидко та якісно здійснювати пошук і систематизацію норм кримінального права та процесу;
- здійснювати порівняльно-правовий аналіз основних інститутів кримінального права України та зарубіжних держав.
- правильно розуміти норми кримінального процесуального права України, ФРН, Франції, Великої Британії та США;
- порівнювати форми, інститути й окремі норми кримінального процесуального права України, ФРН, Франції, Великої Британії та США;
- аналізувати позитивні і негативні риси кримінального процесу інших держав;
- визначати, обґрунтовувати і обстоювати свою правову позицію щодо можливості і доцільності використання зарубіжного досвіду у кримінальному процесі України.

Відповідно до освітньої програми 081.00.01 «Право» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 081 Право, дисципліна забезпечує формування таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК) –

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК) –

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

Відповідно до освітньої програми 081.00.01 «Право» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 081 Право, дисципліна забезпечує формування таких результатів навчання:

РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовний модуль 1.						
Тема 1. Поняття порівняльного кримінального права та кримінального процесуального законодавства, їх предмет та значення	24	2	2			20
Тема 2. Загальна характеристика Особливої частини кримінальних кодексів України та зарубіжних держав	24	2	2			20
Тема 3. Предмет, завдання та система Порівняльного кримінального процесу. Форми, поняття, джерела та система кримінального процесу України, ФРН, Франції, Великої Британії, США та інших.	24	2	2			20
Тема 4. Досудове розслідування у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США та інших.	24	2	2			20
Тема 5. Судовий розгляд у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США та інших	24	2	2			20
Разом	120	10	10			100
Усього	120	10	10			100

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I.

Тема 1. Поняття порівняльного кримінального права, його предмет та значення

Поняття порівняльного правознавства в сфері кримінального права та його зміст. Предмет і метод порівняльного правознавства в сфері кримінального права. Значення порівняльного правознавства в сфері кримінального права. Класифікація кримінально-правових систем сучасного світу. Універсалізація кримінально-правових систем та національний інтерес.

Рекомендовані джерела: основні [1, 2, 3, 15, 16, 63, 66, 79], додаткові [83, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101].

Тема 2. Загальна характеристика Особливої частини кримінальних кодексів України та зарубіжних держав

Структура Особливої частини кримінальних кодексів зарубіжних держав. Особливості визначення ознак злочинних діянь у диспозиціях кримінально-правових норм. Особливості визначення санкцій за злочинні діяння. Загальні тенденції розвитку кримінального права. Криміналізація нових видів суспільно небезпечних діянь. Інтернаціоналізація кримінального права. Судовий прецедент як джерело кримінального права в Україні. Міжнародні угоди та загальні принципи міжнародного права як джерела кримінального права України та зарубіжних країн. Поняття злочину (злочинного діяння) у кримінальному праві України та зарубіжних країн. Класифікація злочинів (злочинних діянь) за ступенем тяжкості у кримінальному праві України та зарубіжних країн.

Рекомендовані джерела: основні [1, 2, 3, 15, 16, 63, 66, 79], додаткові [83, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101].

Тема 3. Предмет, завдання та система Порівняльного кримінального процесу. Форми, поняття, джерела та система кримінального процесу України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Предмет і завдання навчальної дисципліни «Порівняльний кримінальний процес». Система навчальної дисципліни «Порівняльний кримінальний процес». Зв'язок навчальної дисципліни «Порівняльний кримінальний процес» з іншими навчальними дисциплінами. Історичні форми кримінального процесу: обвинувальний, інквізиційний, змішаний, змагальний кримінальний процес, їх походження, розвиток і вплив на сучасну побудову кримінального процесу. Загальні підходи до визначення поняття кримінального процесу в Україні, ФРН, Франції, Великій Британії і США. Система стадій кримінального процесу України, ФРН, Франції, Великої Британії і США.

Особливості джерел кримінального процесуального права у державах романо-германської та англо-американської правових сімей. Конституція як джерело кримінального процесуального права України, ФРН, Французької Республіки і США. Місце міжнародно-правових актів у системі джерел кримінального процесуального права України, ФРН, Франції, Великої Британії і США. Кодекс як основне джерело кримінального процесуального права України, ФРН і Франції. Інші законодавчі акти України, ФРН, Франції, Великої Британії і США, які містять норми кримінального процесуального права. Підзаконні акти та норми неписаного права як джерела кримінального процесуального права Великої Британії і США.

Рекомендовані джерела: основні [1, 2, 3, 4, 5, 17, 19, 21, 24, 32, 34, 37, 39, 40, 41, 50, 51, 60, 75], додаткові [64, 65, 68, 74, 75, 77, 78, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101].

Тема 4. Досудове розслідування у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Загальна характеристика початкового етапу провадження у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США. Проведення розслідування у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США. Слідчі та розшукові дії у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США. Повідомлення про підозру і направлення прокурором справи до суду в кримінальному процесі України. Порушення публічного обвинувачення у кримінальному процесі ФРН. Порушення кримінального переслідування у Франції. Направлення справи до суду Королівською службою переслідування у Великій Британії. Розгляд і направлення справи аторнеем до суду у кримінальному процесі США.

Рекомендовані джерела: основні [1, 2, 3, 4, 5, 17, 19, 21, 24, 32, 34, 37, 39, 40, 41, 50, 51, 60, 75], додаткові [64, 65, 68, 74, 75, 77, 78, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101].

Тема 5. Судовий розгляд у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії та США

Загальні характеристика початку провадження та розслідування в кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США. Слідчі дії у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США. Рішення, що приймаються під час досудового розслідування у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США. Направлення справи до суду у кримінальному процесі України, ФРН, Франції, Великої Британії і США.

Рекомендовані джерела: основні [1, 2, 3, 4, 5, 17, 19, 21, 24, 32, 34, 37, 39, 40, 41, 50, 51, 60, 75,], додаткові [64, 65, 68, 74, 75, 77, 78, 86, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100,101].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

для заочної форми навчання

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Зм.модуль 1	
			Кільк. одиниць	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	5	5
2	Відвідування семінарських занять	1	5	5
3	Виконання завдань на семінарському занятті	10	5	50
4	Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5
5	Виконання тестового контролю	10	1	10
	Разом	-	-	75
	Максимальна кількість балів:		75	
	Розрахунок коефіцієнта:		1,33	
	Підсумковий бал		100	

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів при виконанні семінарських занять

Бал	Критерій
9-10	Магістр володіє системними знаннями навчального матеріалу та ефективно їх застосовує для виконання семінарських завдань, передбачених навчальною програмою. Відповідь магістра повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Вміє самостійно знаходити і користуватися джерелами інформації, оцінювати отриману інформацію. Правильно і усвідомлено використовує всі види нормативно-правової документації в межах навчальної дисципліни.
7-8	Магістр володіє основним матеріалом та застосовує його при виконанні семінарських завдань як у типових, так і дещо ускладнених умовах. Для визначення основних понять, аналізує, порівнює і систематизує інформацію. Його відповідь в цілому правильна, логічна і достатньо обґрунтована. Виконує семінарські завдання за типовим алгоритмом з консультацією викладача. Усвідомлено користується довідковою інформацією. При виконанні семінарських припускається несуттєвих помилок, які може виправити.
5-6	Магістр без достатнього розуміння відтворює основний навчальний матеріал та виконує семінарські завдання з епізодичною допомогою викладача і з окремими помилками визначення основних понять. Може частково аналізувати навчальний матеріал, порівнювати і робити висновки. Користується окремими видами нормативної документації. При відповіді та виконанні семінарських завдань припускається помилок, може частково виправляти.
3-4	Магістр частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі виконати семінарські завдання, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
1-2	Магістр за допомогою викладача відтворює на рівні розпізнавання окремі елементи (фрагменти) навчального матеріалу та виконує зі значними труднощами окремі елементи семінарських завдань. Припускається суттєвих помилок.

Виконання тестового контролю

Виконання тестового контролю здійснюється у письмовому вигляді з використанням роздрукованих завдань або на платформі Moodle. За кожен правильну відповідь тестового завдання студент може отримати 1 бал. Максимальна кількість балів – 10.

6.1. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Склад злочину у кримінальному праві України та зарубіжних країн
2. Суб'єкт злочину у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
3. Вік кримінальної відповідальності у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
4. Відповідальність юридичних осіб у сучасному кримінальному праві України та зарубіжних країн.
5. Поняття співучасті у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
6. Відповідальність співучасників у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
7. Необхідна оборона у кримінальному праві України та зарубіжних країн
8. Заподіяння шкоди при затриманні особи, що вчинила злочин у кримінальному праві України та кримінальному праві США.

9. Інші кримінально-правові заходи (заходи безпеки) у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
10. Смертна кара як покарання у кримінальному праві зарубіжних країн.
11. Примусові заходи медичного характеру у кримінальному законодавстві країн світу.
12. Особливості призначення покарання у різних країнах світу.
13. Пом'якшуючі обставини у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
14. Обтяжуючі обставини у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
15. Рецидив та призначення покарання при рецидиві у кримінальному праві України та зарубіжних країн.
16. Призначення покарань за сукупністю.
17. Умовне засудження (пробація) у сучасному кримінальному праві.
18. Дійове каяття у кримінальному праві України та зарубіжних країн. **Завдання:**

- Підготувати доповідь до кожного питання.

Критерії оцінювання

Бал	Критерій
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "5 балів", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
3	студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
1-2	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок на семінарських заняттях та під час виконання самостійної роботи, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Семестровий контроль знань студентів у формі заліку з дисципліни здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу.

6.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

для заочної форми навчання

Разом: 120 год., із них: лекції – 10 год., семінарські заняття – 10 год., самостійна робота – 100 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V
Лекції (теми, бали)	<i>Л1 1 бал</i>	<i>Л2 1 бал</i>	<i>Л3 1 бал</i>	<i>Л4 1 бал</i>	<i>Л5 1 бал</i>
Семінарські заняття (теми, бали)	<i>С1 1-11 балів</i>	<i>С2 1-11 балів</i>	<i>С3 1-11 балів</i>	<i>С4 1-11 балів</i>	<i>С5 1-11 балів</i>
Самостійна робота	<i>5 балів</i>				
Тестовий контроль	<i>10 балів</i>				
Підсумковий контроль (вид, бали)	<i>Залік (100 б)</i>				

8. Рекомендована джерела

Основні нормативні акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 02 червня 2016 року. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 28. Ст. 532).
2. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року. Офіційний вісник України. 2008. № 93.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. Офіційний вісник України. 1998. № 13.
4. Кримінальний кодекс України від 4 квітня 2001 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25. Ст. 131.
5. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40. Ст. 492.
6. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2005. № 35, 35-36, 37. Ст. 446.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР). 1984. Додаток до № 51. Ст.1122.
8. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 року. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 27. Ст. 282.
9. Про Збройні Сили України: Закон України від 6 грудня 1991 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9. Ст. 108.
10. Про оборону України: Закон України від 6 грудня 1991 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1992. № 9. Ст. 106.
11. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року. Голос України. 2018. № 122.
12. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2017. № 35. Ст. 376.
13. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545.
14. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 року (зі змінами і допов.). Відомості Верховної Ради України. 1998. № 20. Ст. 99.

Підручники та навчальні посібники

15. Батлер У.Е. Місце пострадянських правових систем на правовій карті світу: Відкрита лекція / Пер. з англ. К.О. Черниченка. За ред. О.В. Кресіна. Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Видавництво «Логос», 2009. 20 с.
16. Бехруз Х. Порівняльне правознавство: підручник. Вид-е 2-ге стер. О.: Фенікс; 2011. 504 с
17. Бехруз Х. Порівняльне правознавство: практикум. Одеса: Фенікс; 2008. 160 с.
18. Бехруз Х.М. Актуалізація порівняльно-правових досліджень за доби глобалізації: Відкрита лекція. К., Одеса, Сімферополь: Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України; Видавництво „Логос”, 2008. 24 с.
19. Бехруз Х.М. Методологічні засади порівняльного правознавства: Відкрита лекція. К., Сімферополь: Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України; Видавництво „Логос”, 2007. 32 с.
20. Бехруз Х.М. Основи цивілізаційного підходу у порівняльному правознавстві. Одеса: Фенікс, 2007. 64 с.

21. Бойко І. С., Бабін Б. В. Порівняльне правознавство: навч. посіб. / Одес. нац. мор. акад. 2-ге вид. випр. та допов. О.: Фенікс, 2011. 151 с.
22. Варга Ч. Правові традиції? У пошуках правових сімей і культур: Відкрита лекція / Переклад О.В. Ткаченка; за наук. ред. О.В. Кресіна. Київ-Львів: ЗУКЦ, 2012. 24 с.
23. Голяк Л.В., Мацко А.С., Тюріна О.В. Порівняльне правознавство: Курс лекцій. К.: МАУП, 2004. 200 с.
24. Дамірлі М.А. Порівняльне правознавство у пошуках власної ідентичності: Відкрита лекція. Київ-Львів: ЗУКЦ, 2012. 24 с. 18
25. Дамірлі М.А., Кривцова І.С. Порівняльне правознавство: робочий зошит для студентів: навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2009. 192 с.
26. Дмитрієв А.І., Шепель А.О. Порівняльне правознавство: навч. посіб. К.: Юстиніан, 2003.
27. Закіров М. Б., Закірова С. Г. Юридична компаративістика: навч.-методич. посіб. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. 208 с.
28. Канонічне право: підручник / В. І. Лубський та ін.; за ред. В. І. Лубського; Київ. нац. ун-т ім.Тараса Шевченка. К.: Центр учбової літератури, 2012. 571 с.
29. Костенко О.М. Соціальний натуралізм як методологічний принцип порівняльного правознавства та юридичної глобалістики: Відкрита лекція. К., Сімферополь: Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України; Видавництво „Логос”, 2008. 28 с.
30. Курс порівняльного трудового права: підручник / М.І. Іншин, А.Р. Мацюк, А.М. Соцький, В.І. Щербина; за ред. А.Р. Мацюка. Х.: НікаНова, 2011. 980 с.
31. Лук'янов Д. В. Правова система: поняття та різноманітність у сучасному світі. Право України. 2019. № 3. С. 158-176. URL:http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe. (дата звернення: 01.04.2020).
32. Лук'янов Д. В. Правова система: поняття та різноманітність у сучасному світі. URL:http://pravoua.com.ua/ua/store/pravoukr/pravo_2019_3/pravo_2019_3_s8/. (дата звернення: 01.04.2020).
33. Лук'янов Д. В. Релігійно-правові системи світу: порівняльно-правове дослідження. автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Харків 2016. URL:http://nauka.nlu.edu.ua/download/diss/Lukyjanov/a_Lukyjanov.pdf. (дата звернення: 01.04.2020).
34. Луць Л.А. Сучасні правові системи світу: навчальний посібник. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2003. 247 с.
35. Луць Л.А. Типологізація сучасних правових систем світу: Відкрита лекція. К., Сімферополь: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Видавництво „Логос”, 2007. 23 с.
36. Марченко М.М. Конвергенція романо-німецького та англо саксонського права: Відкрита лекція. К., Сімферополь: Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України; Видавництво „Логос”, 2007. 36 с.
37. Маттей У. Порівняльне право і критичні правові дослідження: Відкрита лекція / Пер. з англ. О.В. Ткаченка. За ред. О.В. Кресіна. Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Видавництво «Логос»,
38. Науково-практичний фаховий журнал «Порівняльне правознавство». Актуальна тема номера: «Сучасне порівняльне правознавство: філософські, теоретичні й методологічні проблеми». Випуск 1-2/2012. С. 57-62. // URL:https://pravoua.com.ua/ua/store/porivnyalne/poriv_pravo_1-2_2012/. (дата звернення: 01.04.2020).
39. Новиков О. В., Коротун Т. В. Англо-американська модель суду присяжних для України. Досвід США для України. Молодий вчений. 2018. № 4(2). С. 726-729. URL:http://www.irbisnbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe. (дата звернення: 01.04.2020).

40. Оксамитний В.В. Порівняльна теорія закону та її місце у юридичній компаративістиці: Відкрита лекція. К.: Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Видавництво "Логос", 2009. 32 с.
41. Оксамитний В.В. Правові системи сучасного світу: Проблеми ідентифікації: Відкрита лекція. К., М., Сімферополь: Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України; Видавництво „Логос”, 2008. 36 с.
42. Оніщенко Н. М. Національно-правова система: оптимізація, реформування, оновлення. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2017. № 4. С. 26-31. – URL:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe. (дата звернення: 01.04.2020).
43. Павліченко Є. В. Дослідження теоретичної сутності компаративістики в юриспруденції. Правовий часопис Донбасу. 2018. № 4. С. 70–75. – URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe. (дата звернення: 01.04.2020).
44. Павліченко Є. В. Дослідження теоретичної сутності компаративістики в юриспруденції. URL: <https://ljd.dli.donetsk.ua/ljd-archive/category/70-activities-science-ljd-archive-2018-4s?download=289:ljd-archive-2018-4-s-03-pdf>. (дата звернення: 01.04.2020).
45. Павліченко Є., Стець О., Шелудяков Р. Методологічні засади компаративного аналізу в системі юридичних досліджень. Підприємництво, господарство і право. 2021, №4, С.210-214.
46. Порівняльне правознавство: підручник / С. П. Погребняк, Д. В. Лук'янов І. О. Биля-Сабадаш та ін.; за заг. ред. О. В. Петришина. Х.: Право, 2012. 272 с.
47. Порівняльне правознавство: хрестоматія для юрид. вищ. навч. закл. і ф-тів: навч. посіб. уклад.: О. В. Петришин, О. В. Зінченко, Д. В. Лук'янов. Х.: Право, 2016. 1024 с.
48. Правові системи сучасності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. С. Шемшученко та ін.; за ред. Ю. С. Шемшученка; Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К.: Юридична думка, 2012. 490 с.
49. Радзівілл О.А. Порівняльні системи права: Курс лекцій: у 2-х ч.К.: Київський міжнародний університет, 2002. Ч. 1. 192 с.; Ч. 2. С. 193-387.
50. Савчин М.В. Порівняльне правознавство. Загальна частина: навч. посібн. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 288 с.
51. Саїдов А.Х. Порівняльне громадянське право як навчальна дисципліна: Відкрита лекція. Київ, Івано-Франківськ: Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України, Прикарпатський юридичний інститут Львівського державного університету внутрішніх справ, Видавництво "Логос", 2010. 24 с.
52. Саїдов А.Х. Порівняльне правознавство та законотворчість: Відкрита лекція. К., Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України; Видавництво „Логос”, 2007. 32 с.
53. Саїдов А.Х. Релігія та міжнародне право: Відкрита лекція. К., Ташкент, Сімферополь: Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України; Видавництво „Логос”, 2008. 52 с.
54. Саломатін А.Ю. Поєднує потенціал порівняльного правознавства як науки та навчальної дисципліни: Відкрита лекція. Київ, Івано-Франківськ: Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України, Прикарпатський юридичний інститут Львівського державного університету внутрішніх справ, Видавництво "Логос", 2010. 22 с.
55. Саломатін А.Ю. Порівняльна правова політика як інструмент реформування правової системи: Відкрита лекція. Київ-Львів: ЗУКЦ, 2012. 22 с.
56. Саміло Г.О. Змішані правові системи: проблеми класифікації. URL:http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/1007/1/Samilo_Mixed_lega_%20systems.pdf. (дата звернення: 01.04.2020).
57. Ситар І. М. Загальнотеоретична характеристика англо-американської правової сім'ї та право Британської співдружності (British Commonwealth): навч. посіб. / Львів. держ. ун-т внутр. справ. Л.: Західно-український консалтинг центр, 2012. 259 с. 35. Ситар І. М.

- Релігійні правові системи: проблеми секуляризації та ресекуляризації: навч. посіб. / Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів: ЗУКЦ, 2012. 279 с.
58. Ситар І.М. Правові системи сучасності (західна традиція права): навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2009. 408 с.
59. Ситар І.М., Чернобай О.Л. Порівняльне правознавство: основні категорії: навч.-метод. посіб. Львів: ЛьвДУВС, 2009. 176 с.
60. Сікорський О. П., Зільник А. Ю. Судовий прецедент у країнах романогерманської правової сім'ї. Наукові записки. Центрально-українського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія : Право. 2019. Вип. 7. С. 183-186. URL:http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe. (дата звернення: 01.04.2020).
61. Скакун О.Ф. «Загальне порівняльне правознавство» як навчальна дисципліна: досвід і перспективи в Україні: Відкрита лекція. Київ: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Прикарпатський юридичний інститут Львівського державного університету внутрішніх справ, Видавництво «Логос», 2010. 20 с.
62. Скакун О.Ф. Загальне порівняльне правознавство: Основні типи (сім'ї) правових систем світу: підручник. К.: Ін Юре, 2008. 464 с.
63. Скакун О.Ф. Правова система - держави, суспільства, регіону, світу. (Щодо базових категорій порівняльного правознавства): Відкрита лекція. К., Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України; Видавництво „Логос”, 2008. 32 с.
64. Скакун О.Ф. Принцип єдності логічного та історичного методів у порівняльному правознавстві: Відкрита лекція. К., Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України; Видавництво „Логос”, 2007. 31 с
65. Степаненко К. В. Правова система України: вітчизняна правова та проблеми трансформації. URL:<http://oaji.net/articles/2017/3229-21557459.pdf>. (дата звернення: 01.04.2020).
66. Сунегін С. О. Правова система в умовах глобалізації: протиріччя ціннісного розвитку. Бюлетень Мін'юсту України. 2019. № 5. С. 45-50. URL: http://www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbu/cgiirbis_64.exe. (дата звернення: 01.04.2020).
67. Тихомиров А.Д. Філософські проблеми правової компаративістики: Відкрита лекція. К.: Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Видавництво "Логос", 2009. 32 с.
68. Тихомиров О.Д. Порівняльно-правові дослідження: проблеми визначення компаративної природи, наукознавчого осмислення та систематизації: Відкрита лекція. Київ-Львів: ЗУКЦ, 2012. 52 с.
69. Тихомиров Ю.А. Порівняльне правознавство та інтегруюча роль міжнародного права: Відкрита лекція. К., М., Сімферополь: Інститут держави та права ім. В.М. Корецького НАН України; Видавництво „Логос”, 2008. 16 с.
70. Ткаченко В.Д., Погребняк С.П., Лук'янов Д.В. Порівняльне правознавство: підручн. / за ред. В.Д. Ткаченка. Х.: Право, 2003. 274 с.
71. Харитонов Є.О., Харитонova О.І. Деякі питання класифікації європейських систем приватного права: Відкрита лекція. К., Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Видавництво „Логос”, 2007. 28 с.
72. Харитонova О.І., Харитонов Є.О. Порівняльне право Європи. Основи порівняльного правознавства: європейські традиції. Вид. 2-е, доп. Х.: Одісей, 2006. 624 с.